

<https://toplead.com.ua/ua/blog/id/shi-novij-minimum-dlja-biznesu-312/>

4. Що відомо про розвиток AI-сектору в Україні. Слово і діло, 2026. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2026/02/17/infografika/suspilstvo/vidomo-pro-rozvytok-ai-sektoru-ukrayini>

УДК 004.891:330.46:336.76

Ванькович Л. Я., к.е.н., доцент,
Обернієнко О. М., здобувач третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Національний університет «Львівська
політехніка», м. Львів, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Застосування технологій штучного інтелекту (ШІ) у сфері прогнозування іноземних інвестицій відкриває нові перспективи для підвищення ефективності стратегічного планування, удосконалення систем оцінки ризиків та оптимізації управління міжнародними інвестиціями. Використання алгоритмів глибокого навчання, нейронних мереж, систем обробки природної мови та предиктивної аналітики забезпечує можливість врахування широкого спектра чинників – від макроекономічних індикаторів до поведінкових характеристик іноземних інвесторів. Це дозволяє підвищити точність прогнозних моделей, створити основу для формування інтелектуальних систем підтримки управлінських рішень у сфері зовнішньої торгівлі.

Питання прогнозування залучення іноземних інвестицій із використанням інтелектуальних технологій набуло значного поширення у сучасній економічній літературі, що пов'язано зі стрімким зростанням обсягів даних та розвитком технологій ШІ. У працях таких дослідників, як М. Franco, V. Minatogawa та ін. [1], І. Башинської та О. Прокопенко [2] розглядаються методологічні підходи до застосування машинного навчання для прогнозування експортно-імпортних показників, визначення тенденцій та побудови моделей МEB.

Сучасна практика залучення іноземних інвестицій дедалі активніше

інтегрує інструменти ШІ, що забезпечують істотне підвищення точності, швидкості та адаптивності прогнозування зовнішньоторговельних потоків [1]. На відміну від традиційних статистичних методів, моделі ШІ здатні обробляти великі масиви даних, виявляти приховані закономірності, оперативно адаптуватися до нових умов та формувати прогнози на основі алгоритмів із властивістю самооновлення.

Застосування таких технологій створює передумови для переходу від реактивного до проактивного управління процесами залучення іноземних інвестицій, коли управлінські рішення ґрунтуються не лише на фактичних змінах ринкової кон'юнктури, але й на моделюванні можливих сценаріїв її розвитку. Це сприяє формуванню більш стратегічно орієнтованої інвестиційної політики.

Застосування технологій ШІ у прогнозуванні залучення іноземних інвестицій охоплює широкий спектр інструментів, що забезпечують комплексний аналіз та моделювання динаміки світових ринків. Зокрема: нейронні мережі дозволяють відтворювати складні нелінійні взаємозв'язки між макроекономічними змінними (цінові показники, обсяги експорту, рівень попиту, валютні коливання); алгоритми машинного навчання формують предиктивні моделі на основі історичних даних та забезпечують прогнозування ринкових тенденцій; глибинне навчання використовується для аналізу багатовимірних часових рядів у режимі реального часу; технології обробки природної мови застосовуються для моніторингу інформаційного середовища (новинні потоки, економічні звіти); прогностична аналітика інтегрує статистичні методи для побудови комплексних прогнозів інвестиційних процесів.

Для ефективного використання зазначених технологій у системах залучення іноземних інвестицій необхідно дотримуватися низки організаційних та технічних рекомендацій [3], серед яких:

- розроблення національних стандартів збору, верифікації та обміну інвестиційними даними з метою забезпечення їхньої сумісності;
- створення міжвідомчих аналітичних платформ, що інтегрують статистичні, митні, фінансові та логістичні дані;
- застосування концепції Explainable AI (XAI) для підвищення прозорості прогнозів та довіри користувачів до алгоритмів, інвестування у підготовку фахівців у галузях data science, економічного моделювання та кібербезпеки;
- забезпечення етичного контролю за використанням ШІ у міжнародних аналітичних системах, включаючи розроблення кодексів поведінки.

Таким чином, застосування ШІ у прогнозуванні залучення іноземних

інвестицій має значний потенціал, проте його реалізація потребує системного підходу, нормативного регулювання та підвищення компетентності учасників інвестиційного процесу.

Література

1. Franco M., Minatogawa V., Quadros R. How Transformative Business Model Renewal Leads to Sustained Exploratory Business Model Innovation in Incumbents: Insights from a System Dynamics Analysis of Case Studies // Systems. – 2023. – 11(2).
2. Bashynska I., Prokopenko O. Mitigating Cyber Risks in AI-Driven Circular Economy Implementations // Scientific Journal of Bielsko-Biala School of Finance and Law. – 2024. – No. 28(4). – pp.65–71.
3. Ванькович Л. Я., Обернієнко О. М., Перожак Р. І., Стеблій О. І. Використання штучного інтелекту у прогнозуванні зовнішньоторговельних потоків // Сталий розвиток економіки. – 2025. – № 6 (57). – С. 537–542.

УДК 368:004:331.101.262

Пугач А. І., здобувач третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Національний університет «Львівська
політехніка», м. Львів, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СТРАХОВОЇ ГАЛУЗІ НА ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

Дослідження процесів діджиталізації страхового ринку України набуває особливої актуальності в умовах кризових трансформацій, зокрема під впливом воєнних викликів, які суттєво посилюють потребу в оперативних каналах збуту, дистанційному обслуговуванні клієнтів та забезпеченні безперервності бізнес-процесів. Так, М. Марина і М. Пеценко [1] зосереджують увагу на функціонуванні страхового ринку в умовах війни, наголошуючи на необхідності адаптації його учасників до нових ризиків і змін у поведінці споживачів. М. Мальований, О. Прокопчук і Ю. Улянич [2] досліджують значення інформаційних технологій в інноваційному розвитку страхового ринку, акцентуючи на взаємозв'язку технологічних змін із модернізацією операційних процесів і страхових послуг. О. Прокопчук [3] аналізує специфіку цифровізації